

PROTOKÓŁ
posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet Gdański
26 kwietnia 2019 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie -przewodniczący,
- 2) ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała - UKSW w Warszawie,
- 3) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- 4) prof. dr hab. Michał Daszykowski - Uniwersytet Śląski,
- 5) prof. dr hab. Danuta Dziawgo - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 6) prof. dr hab. Waldemar Gos - Uniwersytet Szczeciński,
- 7) dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku,
- 8) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- 9) prof. dr hab. Jacek Popiel - Uniwersytet Jagielloński,
- 10) prof. dr hab. Mirosław Szreder - Uniwersytet Gdański,
- 11) dr hab. Grzegorz Ślusarz, prof. UR - Uniwersytet Rzeszowski,
- 12) prof. dr hab. Andrzej Tarlecki - Uniwersytet Warszawski,
- 13) dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ - Uniwersytet Łódzki,
- 14) prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 15) prof. dr hab. Jerzy Węclawski - UMCS w Lublinie,
- 16) dr hab. Barbara Zbrońska, prof. UJK - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zaproszeni goście:

- 1) dr hab. Sebastian Skuza - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Jarosław Oliwa - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW.

Obecni byli również:

- 1) mgr Olga Dziubek - kwestor Uniwersytetu Gdańskiego,
- 2) mgr Edyta Bonusiak - kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego,
- 3) mgr Dominika Wendt - Dział Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder serdecznie powitał zebranych w budynku Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. Dziekan dodał, że jest to jeden z dwóch wydziałów Uniwersytetu usytuowanych w Sopocie. Dziękując za przybycie podsekretarzowi stanu MNiSzW dr. hab. Sebastianowi Skuzie oraz dyrektorowi departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW Jarosławowi Oliwie Profesor życzył owocnych obrad Komisji i miłego pobytu w Uniwersytecie Gdańskim.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przyłączył się do ogłoszonych przez gospodarza podziękowań i powitań. Następnie przewodniczący UKF przedstawił porządek posiedzenia i przekazał głos dr. hab. Sebastianowi Skuzie - podsekretarzowi stanu w MNiSzW.

Dr hab. Sebastian Skuza podziękował za zaproszenie na posiedzenie Komisji. Z satysfakcją zaznaczył, że spotkanie odbywa się w nowej rzeczywistości. Finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego po raz pierwszy nastąpi w formie subwencji, która zastąpiła dotychczasowe ministerialne dotacje. Wszystkie dotychczasowe strumienie finansowania zostały skumulowane i będą przekazywane uczelniom i rozliczane jako subwencja. Minister zaznaczył, że rok 2019 jest czasem przejściowym. Od 2020 roku uczelnie badawcze nie będą konkurować o środki z pozostałymi uczelniami, ponieważ będą miały swój odrębny algorytm. Po raz ostatni w składniku kadrowym algorytmu uwzględniono stopnie i tytuły naukowe (w przyszłym roku będą brane pod uwagę stanowiska nauczycieli akademickich).

Następnie Podsekretarz Stanu krótko omówił zmiany w nowym algorytmie podziału środków i złożył podziękowania członkom Komisji biorącym udział w jego opracowaniu. Poinformował również, że na rachunkach maklerskich uniwersytetów znajdują się już obligacje, które można traktować jak odłożoną w czasie subwencję na cel inwestycyjny. Dr hab. Sebastian Skuza zaznaczył, że zgodę na użycie obligacji przed terminem wykupu może wydać jedynie Minister Finansów. Poinformował również, że w ustawie o Sieci Badawczej Łukasiewicz udało się zmienić art. 310 który konkretnie doprecyzowuje, że środki z obligacji będą mogły być przeznaczone na spłatę kredytów inwestycyjnych. Wiceminister zadeklarował, że będzie wnioskował o przyznanie uczelniom kolejnej transzy obligacji.

Wracając do tematu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego wiceminister Sebastian Skuza zwrócił uwagę, że w trosce o sprawne wdrożenie konstytucji dla nauki, pod koniec grudnia 2018 r. uczelnie otrzymały zwiększoną dotację statutową. Poinformował również, że cała kwota (uwzględniająca wszystkie dotychczasowe strumienie finansowania) przeznaczona na podział subwencji została zwaloryzowana wskaźnikiem inflacji 2,3. W algorytmie podziału subwencji uwzględniono także tzw. tunel finansowy. Maksymalny możliwy spadek wysokości subwencji w 2019 roku może wynieść 1 punkt procentowy, a od roku 2020 uczelnie otrzymają co najmniej 98% środków przyznanych w poprzednim roku.

Dr hab. Sebastian Skuza poinformował również, że w celu zapewnienia środków na podwyżki wynagrodzeń uczelnie otrzymają wsparcie w postaci subwencji korygującej. Wyniesie ona 85% kwoty, której brakowało uczelniom na zapewnienie minimalnych wynagrodzeń nauczycieli akademickich - zagwarantowanych w ustawie prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Środki te wejdą do podstawy naliczania subwencji, co oznacza, że będą miały charakter przechodzący.

Podsumowując wystąpienie Wiceminister stwierdził, że przedstawione informacje i działania podjęte w Ministerstwie powinny zapewnić stabilną sytuację finansową uniwersytetów.

Przewodniczący UKF podziękował dr. hab. Sebastianowi Skuzie za wystąpienie i poprosił dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW Jarosława Oliwę przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących tegorocznego podziału subwencji.

Dyrektor Jarosław Oliwa omówił prezentację pn. „Uniwersytety algorytm 2019”. Przedstawione informacje pozwolą zidentyfikować wpływ poszczególnych składników algorytmu na zmiany w wysokości subwencji przyznawanej uczelniom.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW rozpoczął od przedstawienia danych dotyczących liczby studentów ogółem. Wzrost liczby studentów nastąpił w przypadku Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wynika on jednak z włączenia do algorytmu studentów Collegium Medicum obu uczelni. Poza tymi wyjątkami we wszystkich uczelniach liczba studentów ogółem spadła. Jest to trend czytelny od kilku lat - stymulowany dodatkowo zmianą przepisów dotyczących wskaźnika SSR. Jarosław Oliwa zwrócił uwagę, że obecnie liczba studentów i wartości wskaźnika SSR coraz słabiej wpływają na wysokość przyznawanej uczelniom subwencji.

Przeciętna wartość wskaźnika SSR dla uczelni akademickich MNiSzW wynosi obecnie 12,8, jest zatem nieznacznie niższa od przyjętego optimum. Poziom najbliższy preferowanej wartości osiągnęły Uniwersytety: Śląski, Łódzki, Adama Mickiewicza w Poznaniu, Warszawski, w Białymstoku, Rzeszowski i Jana Kochanowskiego w Kielcach. Dyrektor Jarosław Oliwa zaznaczył, że wskaźnik SSR ustabilizował strukturę uczelni, a uczelnie, które mają wartość nieco odbiegającą od optimum tracą niewiele. Kilka uczelni mogłoby nawet zwiększyć nabór na studia. Dyrektor poddał pod rozważenie wprowadzenie stopniowego zmniejszania wartości wskaźnika SSR w uczelniach, tak jak zostało to przyjęte w przypadku uczelni badawczych.

Średni wskaźnik kosztochłonności to kolejny element wpływający na parametr studencko-doktorancki podziału subwencji. Z przedstawionych danych wyraźnie widać, że najwyższe wskaźniki kosztochłonności mają uczelnie prowadzące kształcenie medyczne (UWM w Olsztynie, UMK w Toruniu, Uniwersytet Jagielloński).

Kadra przeliczeniowa na 2019 rok została policzona według dotychczasowych kryteriów, czyli według stopni i tytułu naukowego, a od przyszłego roku w zależności od zajmowanego stanowiska nauczycieli akademickich. Największy udział w tym składniku miały kolejno Uniwersytety: Jagielloński, Warszawski, Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Składnik umiędzynarodowienia najbardziej poprawił się w Uniwersytetach: Jagiellońskim, Mikołaja Kopernika w Toruniu i Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Również w przypadku tego składnika znaczący wpływ miało włączenie studentów medycyny. Dyrektor zwrócił uwagę, że wszystkie uczelnie w liczbach bezwzględnych poprawiły swój wynik.

Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku projektów badawczych, ponieważ bezwzględna liczba realizowanych przez uczelnie projektów systematycznie wzrasta. Najlepiej wypadł Uniwersytet Jagielloński z poprawą udziału o 2,24% (co również może być wynikiem uwzględnienia Collegium Medicum). Na uwagę zasługuje wynik Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, który po UMK w Toruniu zajął trzecią pozycję w udziale w tym składniku.

Składnik B+R to (obok kadrowego) parametr korzystnie wpływający na wyniki tzw. regionalnych uczelni. Wprowadzenie parametru B+R w miejsce projektowego najkorzystniej wpłynęło na wyniki: UMCS w Lublinie, Uniwersytetu Śląskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zmianę najdotkliwiej odczuły Uniwersytety: UAM w Poznaniu, Gdański, Wrocławski, Warszawski, Jagielloński, UMK w Toruniu, Szczeciński.

W podsumowaniu dyrektor Jarosław Oliwa zaprezentował slajd obrazujący udział Uniwersytetów w poszczególnych składnikach algorytmu oraz wysokość przyznanej uczelniom subwencji.

Prezentacja pn.: „Uniwersytety algorytm 2019”. stanowi załącznik do protokołu.

Przewodniczący UKF dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Dyrektorowi Jarosławowi Oliwie za wystąpienie i przeszedł do realizacji kolejnego punktu porządku obrad.

W punkcie sprawy organizacyjne i wniesione członkowie Komisji dyskutowali na temat możliwości stosowania przez nauczycieli akademickich 50% kosztów uzyskania przychodu i wymienili informacje o rozwiązaniach przyjętych w poszczególnych uniwersytetach w tej sprawie.

W podsumowaniu dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. (UKW w Bydgoszczy) zaznaczył, że uczelnie nie muszą przyjmować żadnych wewnętrznych aktów prawnych w tym zakresie. Uprawnienie do stosowania zwiększonych kosztów uzyskania przychodu przez nauczycieli akademickich zostało uregulowane bezpośrednio w art. 116 ust. 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i należy to interpretować w związku z art. 115 i 136 ustawy.

Zostało również opublikowane jednoznaczne pismo Ministra Finansów, potwierdzające to uprawnienie. Zgodnie z ordynacją podatkową istnieje zasada zaufania obywatela do organów państwa. Zatem jeżeli organ państwa dokonał odpowiedniej interpretacji, oznacza to, że ma ona zastosowanie i nie można z tego powodu wyciągać jakichkolwiek negatywnych konsekwencji wobec uczelni. W ustawie jest mowa o wykonywaniu obowiązków nauczyciela akademickiego (a nie obowiązków w zakresie działalności naukowej), a art. 115 dokładnie wskazuje, co mieści się w tych obowiązkach.

Ponadto Prorektor UKW w Bydgoszczy dodał, że panująca w administracji rządowej zasada hierarchicznego przyporządkowania wyraźnie stwierdza, że jednostki podległe nie mogą interpretować prawa w sposób odmienny od naczelnego organu administracji rządowej.

Przewodniczący Komisji podziękował przedmówcy za rzetelną interpretację przepisów w powyższej sprawie.

Następnie członkowie UKF wymienili informacje na temat przyjętych w uczelniach rozwiązań dotyczących dalszego funkcjonowania stanowiska prorektora ds. finansowych. W większości uniwersytetów statut nie określa precyzyjnie liczby i kompetencji prorektorów, a do końca obecnej kadencji władz stanowiska prorektorów zostaną utrzymane w obecnym kształcie.

Poruszono też kwestię wydzielenia z subwencji środków, które mogłyby być własnym źródłem finansowania działalności badawczo-naukowej. Środki te zastąpiłyby dotychczasową tzw. dotację statutową. Zastanawiano się w jaki sposób zapewnić możliwość korzystania z tych środków w czasie dłuższym niż 1 rok.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej odbędzie się w dn. 13-15. czerwca 2019 w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Przewodniczący Komisji podziękował zebranych za udział w obradach, wyraził słowa uznania dla gospodarzy i zamknął posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP.

Protokolowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM